

Saksnummer	Utval	Vedtaksdato
050/15	Utval for tekniske saker og næring	14.04.2015
034/15	Kommunestyret	07.05.2015

Saksbehandlar: Marianne Solberg Strandseter

Sak - journalpost: 10/1181 - 15/5028

Plan 1092 - Reguleringssak - Reguleringsplan for Friestad vindkraftverk

Rådmannen si innstilling:

Områdereguleringsplan for Friestad vindpark, plan 1092, med tilhørende bestemmelser godkjennes i medhold av plan- og bygningsloven § 12-12, jf. § 12-2.

14.04.2015 Utval for tekniske saker og næring

Rådmannen si innstilling blei samrøystes vedtatt.

UTN- 050/15 Vedtak:

Områdereguleringsplan for Friestad vindpark, plan 1092, med tilhørende bestemmelser godkjennes i medhold av plan- og bygningsloven § 12-12, jf. § 12-2.

07.05.2015 Kommunestyret

Utval for tekniske saker og næring si tilråding blei samrøystes vedtatt.

KS- 034/15 Vedtak:

Områdereguleringsplan for Friestad vindpark, plan 1092, med tilhørende bestemmelser godkjennes i medhold av plan- og bygningsloven § 12-12, jf. § 12-2.

Bakgrunn for saka:

Planforslaget for Friestad vindpark er utarbeidet av Hå kommune i samråd med tiltakshaver og konsulent Solvind Prosjekt as. Deler av bakgrunns materialet, som legges ved planforslaget, er utarbeidet i forbindelse med konsesjonssøknaden og i forbindelse med første behandlingsrunden av planen, som ble opphevet.

Tiltaket har en lang historie, som starter i 2006, hvor konsesjonssøknad for vindparken ble oversendt NVE. Samtidig utarbeidet tiltakshaver privat forslag til reguleringsplan for vindkraftanlegget, som ble førstegangsbehandlet i 2006. I 2007 vedtok kommunestyret å avvente godkjenning av reguleringsplanen for det aktuelle området inntil saken var konsesjonsbehandlet hos NVE.

Konsesjonen ble gitt 11.mai 2010, men ble påklaget av naboer, som hadde innvendinger blant annet mot plassering av vindmøllene og støy. Olje- og energidepartementet, som behandlet klagesaken, stadfestet konsesjonsvedtaket 12. november 2012.

Hå kommunestyre godkjente i sak 28/13, den 14.05.13 i medhold av plan- og bygningsloven § 27-2 nr. 1 (gammel planlov), reguleringsplan for Friestad vindpark (plan 1092) med tilhørende reguleringsbestemmelser, begge datert 11.09.06. Planen ble påklaget fra tre parter, en fra Statens vegvesen (brev mottatt 09.07.2013), NVE (brev mottatt 09.08.2013) og 12 naboer (brev mottatt 07.08.2013). I klagen redegjør NVE og om at de i brev av 08.08.13 har bedt Olje og energidepartementet om å vurdere å treffe en avgjørelse om at endelig konsesjon for Friestad vindpark skal ha virkning som *statlig arealplan*. Dersom et konsesjonsvedtak får virkning som statlig arealplan jf. Ot. prp. nr. 32 (2007-2008) side 197, blir planen straks bindende for framtidig arealbruk i område som omfattes av konsesjonsvedtak. Den erstatter og tidligere fattede planvedtak, som tiltaket kan være i strid med.

I brev datert 24.09.2013 fra Olje- og energidepartementet ble Hå kommune bedt om å komme med merknader til spørsmålet om statlig plan. Kommunestyret behandlet klagen og spørsmålet om statlig plan og følgende vedtak ble fattet den 24.09.2013, sak 130/13:

Klager fra NVE mottatt 09.08.13, fra Statens vegvesen mottatt 09.07.13 og klage fra 12 naboer i brev mottatt 07.08.13 på kommunestyrets vedtak i sak 28/13 tas til følge, jf. plan- og bygningsloven §§ 12-12, 3. ledd og 1-9.

Vedtaket i kommunestyresak 28/13 oppheves.

Kommunestyret ber rådmannen om å utarbeide nytt planforslag som ligger innenfor de rammene gitt konsesjon gir, kravene Statens vegvesen stiller og der innspillene fra naboene blir vurdert.

Den 21.januar 2014 mottok Hå kommune avgjørelsen fra Olje- og energidepartementet, som fattet vedtak om at det ikke skulle utarbeides statlig plan for Friestad vindpark. I brevet anmodes Hå kommune at arbeidet med ny reguleringsplan gis høy prioritet. Planforslaget ble førstegangsbehandlet i utvalg for tekniske saker og næring den 17.06.2014. Det ble vedtatt lagt ut på offentlig ettersyn. I høringsperioden 01.07.2014-15.08.2014 kom det inn seks innspill til planforslaget, som er oppsummert og kommentert senere i saksfremlegget.

Om planforslaget:

Planområdet ligger rett nordøst for fv. 44 med avkjøring på eksisterende avkjørsel fra fv. 44 ved gårdsbygningene på Friestad. I kommuneplanen er Friestad vindpark lagt inn med hensynssone for støy og framtidig adkomstvei. Planområdet er 742,65 daa, hvorav kun 9 daa er regulert til vindkraftanlegg. Området består i dag av fulldyrka mark, noe myr og skog/kystlynghei. Kvasseheimsåna går gjennom og langs planområdet, og det er opparbeida landbruksveger inn i området.

Tiltakshaver har registrert vindforholdene ved hjelp av målemaster, og det er registrert gode vindforhold. I fylkesdelplan for vindkraft i Rogaland er ikke Friestad vurdert som aktuelle for vindkraftanlegg på grunn av omfang, men som vist til i planbeskrivelsen, er det gode forutsetninger for etablering av vindturbiner på området.

Erfaring fra utbyggingen av vindparken på Høg-Jæren viser at støyproblematikken etter at parken ble anlagt, ble mer utfordrende enn forventet. Derfor er planen utarbeidet med følgende prinsipper lagt til grunn:

?? Områder som det ikke skal foretas inngrep i, skal reguleres til enten LNF-formål eller naturområde.

?? Det skal legges vesentlig vekt på å tilpasse nytt veianlegg til eksisterende terreng og landskap.

?? Inngrep skal minimeres. Eksisterende veg skal benyttes hvor mulig.

?? Støyproblematikk: Plangrensen må legges utenfor støygrensen på 45 dB. Maksimalt tillatt støynivå fra vindmølleparken mot omkringliggende boliger må ikke overstige 45 dB målt ved fasade.

Ønsket plassering av vindturbinene ligger i god avstand til eksisterende nabobebyggelse, i henhold til støyretningslinjer. Turbinene vil ligge godt under kravene til akseptable støyforhold iht. retningslinjene til Miljøverndepartementet (T-1442) som er på Lden 45 dB. Ingen boliger eller fritidshus ligger innenfor området som kan få støynivå 45 dB eller høyere. Siden forrige behandling er plangrensen nedjustert mot nord, for å unngå krav om arkeologiske undersøkelser. Løsningen er valgt fordi den nærmeste bebyggelse, som eventuelt ville blitt påvirket av tiltaket, ligger godt utenfor

Lden 35 dB-sonen i dette området i den nordlige delen av planen.

Naturmangfold:

Nord for planområdet er det registrert kystlynghei, som vurderes til å ha middels verdi. I samme område er det gjort registreringer av vilt. Møllene er plassert utenfor de registrerte områdene. Gjennom og langs planområdet går Kvasseimsåna, og denne er del av lakseførende vassdrag.

Friluftsliv og kulturmiljø:

Planområdet ligger i visuell kontakt med Jærstrendene landskapsvernområde og Kvasseim fyr, se visualiseringer. Landskapet vurderes som meget vakkert i Rogaland, og er også av nasjonal verdi. Kvasseim fyr og strendene rundt regnes som et regionalt viktig friluftsområde.

Figur 1 Navhøyde på vindturbinene er 57m, maks tillatt navhøyde i bestemmelsene er 65m.

Nord i planområdet finnes kulturminner i form av gardfar, hustuffer og gravhaug. Turbinene er plassert utenfor området hvor funnene er registrert.

Visualiseringer og påvirkning av landskapsbilde:

De tre turbinene vil bli synlig fra omkringliggende områder, som fv. 44, Kvassheim fyr og Jærstrendene landskapsvernområde. Visualiseringer utarbeidet i forbindelse med konsesjonssøknaden er vedlagt.

Infrastruktur:

Det planlagte vindkraftanlegget ligger omtrent 450 meter fra fv. 44, Nordsjøvegen. Planområdet har eksisterende internveger, som kan brukes og eventuelt forsterkes.

Innspill til planforslaget i høringsperioden:

Det kom inn seks innspill til planforslaget, alle innen fristen. Tre innspill kom fra offentlige instanser og tre fra privatpersoner og vellag. Et av innspillene er samlet for 20 naboer til anlegget. Alle innspillene er vedlagt i sin helhet i saken, se vedlegg nr. 4.

Forsvarsbygg skriver i brev av 10.07.2014 at de har ingen merknader til planforslaget.

Rogaland fylkeskommune, seksjon for kulturarv, fremmer i sitt brev av 15.08.2014 administrativ innsigelse med forslag til løsning til planforslaget. Innsigelsen blir gitt med bakgrunn av feil markering av kulturminnefelt id 14802 på plankartet. Ny oppdatert geometri av kulturminneavgrænsingen ble oversendt. Videre har fylkesrådmannen innsigelse på bakgrunn av manglende undersøkelser iht. kulturminneloven § 9, ettersom planområdet har blitt utvidet siden forrige varsel.

Kommentar:

Ny kulturminneavgrænsing til id 179354, med foreslått ordlyd til bestemmelser er lagt inn i planforslaget, se § 5.5.

Vedrørende manglende undersøkelser på deler av planområdet, foreslår administrasjonen i etterkant av innsigelsen å ta ut av planforslaget det området der det foreligger krav om arkeologiske undersøkelser. På bakgrunn av videre dialog har partene (administrasjon, fylkeskommunen og tiltakshaver) funnet en omforent løsning med enkelte justeringer i det opprinnelige forslaget. Begrunnelsen for at administrasjonen har valgt å tilrå løsningen, hvor støysonen ikke reguleres inn på den nordlige delen av planen, er at nærmeste bebyggelse, som eventuelt ville blitt påvirket av tiltaket, ligger utenfor Lden 35 dB-sonen. Løsningen er også diskutert med saksbehandler hos fylkesmannen, som ikke har noen motforestillinger mot løsningen, så lenge støygrensen mot bebyggelse som ligger nærmere, sikres.

For å hindre at anleggsarbeidet med det nordligste møllepunktet kommer i konflikt med det automatisk freda gårdsanlegget, er det sikret oppføring av et anleggsgjerde i rekkefølgebestemmelse

§ 6.2.

Fylkeskommunen har i epost trukket innsigelsen til planforslaget på grunnlag av gjennomførte endringer.

Statens vegvesen, krever i sin merknad datert 02.09.2014 at ordlyden i § 3.1.1 må endres til: *Det skal utarbeides tekniske planer for avkjørselen fra fv. 44. Planene for og opparbeidelsen av avkjørselen skal godkjennes av Statens vegvesen.*

Kommentar:

Bestemmelsen er oppdatert i henhold til innspill, se § 3.1.1.

Naboer til Friestad Vindpark, skriver i brev mottatt 15.08.2014, at konfliktene ved etableringen av vindparken vil bli større enn de samfunnsmessige fordelene en oppnår med etableringen. Naboene påpeker virkningene for landskapsbilde fra fv. 44, som har fått status nasjonal turistveg, Kvassheim fyr og Jærstrenende landskapsvernområde. Det understrekes at vindturbinenes plassering vil oppfattes som et fremmedelement, med en samlet høyde på 93 meter. Videre blir det pekt på verdifall på tilgrensende boliger, ved etablering av vindparken, mye på grunn av økt støynivå.

Naboene hevder at grunnlagsmateriale, som planforslaget er bygget, på ikke er korrekt og at det er manipulert for å gi et positivt inntrykk. Det vises og til planbeskrivelsen pkt. 3.1, hvor det står følgende: *Positive grunneiere; Det er viktig at grunneiere i området er positive til prosjektet. Prosjektet på Friestad har i liten grad vært konfliktfylt.* Dette stemmer ikke overens med den reelle situasjonen.

Kommentar:

Visuelle landskapsvirkninger

Vindturbiner i landskap oppleves forskjellige fra person til person. For mange er det knyttet opp mot negative erfaringer, mens for andre betyr det noe positivt som kobles opp mot for eksempel positivt som fornybar energi og som en ekstra opplevelsesverdi. Vindturbinens silhuett kan for mange oppleves som flott. Forskjellige reaksjoner på fremmedtiltak i landskapet er forventet. På den andre siden er tiltaket reversibelt, da det etableres i et kulturlandskap med minimale landskapsinngrep. Når konsesjonen opphører vil ikke spor fra tiltaket lengre være synlig.

Verditap

Ingen av tilgrensende boliger ligger innenfor gul sone (Lden 45 dB, utendørsstøy). Tiltaket vil holde seg godt under anbefalte støyverdier (T-1442/2012). Kun to eiendommer er innenfor sonen med støy på over 40 dbA, hvorav den ene eiendommen tilhører tiltakshaver.

Grunnlagsmateriale

Konsesjonen gir ikke høydebegrensinger på vindturbinene, bare effektgrense. I konsesjonssøknaden ble det søkt om vindturbiner med en navhøyde på 65 meter og rotordiameter på inntil 50 m. Det er i visualiseringene lagt til grunn en navhøyde på 57 meter. I bestemmelsene er det lagt opp til en maksimal navhøyde på 65 m og rotordiameter på 56 m. Det er nå i planbeskrivelsen understreket at vindturbinenes høyde er noe lavere i visualiseringene, enn det reguleringsplanen åpner opp for. Administrasjonen har vurdert det dithen at det ikke er behov for nye visualiseringer, da beslutningsgrunnlaget er godt nok. NVE påklaget den forrige reguleringsplanen på grunnlag av at tiltaket hadde for strenge begrensinger ift. konsesjonen. Det må understrekes at administrasjonen i samråd med tiltakshaver har satt høydebegrensninger på vindturbinene, som NVE i denne omgang ikke har kommentert.

Videre er punkt 3.1 i planbeskrivelsen oppdatert i henhold innspillene. Det understrekes at hovedparten av naboer er negative til tiltaket. Ved oppsummering av tidligere saksgang og innspill er det påpekt at naboer ikke er positive til tiltaket. Det er i planbeskrivelsen lagt inn et nytt punkt under konsekvenser av tiltaket, hvor blant annet tiltakets virkninger er problematisert ift. naboeiendommer, se planbeskrivelsen side 24.

Turid Mæland og Tor Helge Haugland, skriver i sitt innspill datert 15.08.2014 at å plassere konstruksjoner av slike dimensjoner på flate Jæren ser de ingen fornuft i. Det påpekes at det burde utarbeides flere visualiseringer, spesielt fra landsiden, hvor vindturbinene vil visuelt sett bli mest dominerende. Det påpekes her at visualiseringene som er lag til grunn ikke tar høyde for den reelle høyden på vindturbinene som konsesjonen og bestemmelsene åpner opp for.

Det påpekes og tre feilopplysninger i planbeskrivelsen. Blant annet pkt. 3.1 i plan-beskrivelsen om konfliktnivå i forhold til grunneiere, blir tatt opp. Videre har naboene kommentar til punktet om vindforhold. I planbeskrivelsen står det at gode vindforhold er den viktigste forutsetningen for etablering av vindkraftverk. På Friestad er landskapet åpent, og vindressursene er svært gode. Det påpekes at vindforholdene på Friestad ikke skiller seg fra resten av Jæren, som generelt har gode vindressurser.

Videre kommenteres avstand til eksisterende bebyggelse. I planbeskrivelsen står det at avstand til eksisterende bebyggelse er akseptabel og nødvendig, blant annet av visuelle hensyn og støyhensyn, og at grunneier og medeier i prosjektet er eier av den nærmeste bebyggelsen. Innsender bemerker vinklingen på informasjonen. Grunneier ønsker prosjektet, mens hovedparten av tilgrensende naboer

ønsker det ikke. Det er de resterende eiendommene rundt, som får belastningssiden av prosjektet. Det vises til erfaringer fra Danmark, hvor eiendommer, som ligger inntil vindparker har vært vanskelig eller umulig å selge på grunn av støy. Markedsverdien er ødelagt. Dersom store samfunnsinteresser taler for at prosjektet skal realiseres, må verditap av eiendom erstattes. Naboene kan imidlertid ikke se at det er noen store samfunnsinteresser som taler for prosjektet. Dersom man ser på dagens kraftpriser (inkl. prognosene fremover) tilsier det at mange vindkraftprosjekt ikke vil være lønnsomme, til tross for gode subsidier. Naboene mener at prosjekter med mindre skadevirkninger bør subsidieres, for dette prosjektet vil skadevirkningene bli påfallende store. Prosjektet kan heller ikke vise til høy inntjening eller produksjon. De mener at Hå kommune må ta hensyn til dagens situasjon og hva innbyggerne i kommunen er best tjent med. Det har gått 10 år siden den første kommunale behandlingen. Derfor mener de at prosjektet bør opp til ny vurdering, både i forhold til selve prosjektet og forholdene knyttet til konsekvensene for omgivelsene rundt. Det kan ikke være rett å la seg binde til tidligere avgjørelser så langt tilbake i tid.

Avslutningsvis kommer de med en anbefaling til tiltakshaver om å trekke prosjektet og heller delta i et større prosjekt med lavere konfliktnivå.

Kommentar:

Visualiseringer

Det er utarbeida visualiseringer i forbindelse med konsesjonssøknaden, ihht. NVEs krav til standard til utforming, samt antall visualiseringer. Som påpekt tidligere er det ikke satt høydekrav i konsesjonen gitt av NVE. I reguleringsplanforslaget som nå blir lagt fram, er det satt en maksimal navhøde til 65 meter. Jf. ellers kommentarene ovenfor om grunnlagsmateriale.

Grunnlagsmateriale

Som kommentert over så er pkt 3.1 *Konfliktforhold i forhold til grunneiere* oppdatert og endret. Punktet om vindressursene er og tatt opp. Det er nevnt at vindforholdene på Friestad er gode, noe som er viktig for lokalitet av prosjektet. Fylkesdelplan for vindkraft i Rogaland har lokalisert flere områder på Jæren med like gode vindforhold som på Friestad. Det visuelle aspektet er også vurdert i kommentar over. I henhold til støyretningslinjer ligger bebyggelse utenfor støysonen for Lden 45 dB. Det er derfor rimelig å tilsi at tiltaket ikke vil få vesentlige virkninger.

Samfunnsinteresser

Samfunnsinteressene er allerede vurdert i forbindelse med konsesjonsvedtaket og i forbindelse med subsidieordningene. Dette er ikke vesentlig for reguleringsplanen, som kun skal tilpasse en best mulig og sikker plassering av vindturbinene. Planforslaget dokumenterer at tiltaket ikke vil ha vesentlige virkninger med støyulempere for naboeiendommene.

Ny vurdering

Dette planforslaget ble førstegangsbehandlet i 2014, hvor både dagens situasjon og tiltaket ble utredet og vurdert. Påpekte feil i planmateriale er oppdatert og justert både i saksfremlegg og planbeskrivelsen.

Stokkalandsmarka vellag:

Styret i vellaget skriver i sin uttalelse datert 15.08.2014, at de er i mot vindturbinenes plassering. Vindturbinene vil bli synlige fra boligområdet Stokkalandsmarka. Styret stiller spørsmål til hvorfor ikke planene kan samkjøres med en større vindpark.

Kommentar:

Tiltaket har fått konsesjon på 3 vindturbiner, planforslaget forholder seg til konsesjonens føringer. Se og kommentar til innspill over.

Vurdering:

De skisserte prinsippene nevnt over er innarbeidet i planforslaget. Visualiseringene, som er vedlagt planbeskrivelsen, er utarbeidet i forbindelse med konsesjonssøknaden, med en noe lavere navhøyde, enn lagt inn i bestemmelsene (differansen er 8 meter). Navhøyden er 57 m på turbinene i visualiseringene. Utarbeida visualiseringer synliggjør hvordan vindparken vil se ut fra viktige utsiktspunkt og friområder. Hå kommune har i forbindelse med konsesjonssøknaden bedt spesifikt om visualiseringer fra fv. 44 og Kvasseheim fyr, se vedlegg. Vindturbinene vil være spesielt synlige fra fv. 44, men også fra Kvasseheim fyr. Det er ikke utarbeidet nye visualiseringer, som tar utgangspunkt i regulert høyde. Visualiseringene er lagt ved for å gi et inntrykk av hvordan tiltaket vil se ut.

I motsetning til f.eks. Skinansfjellet vindpark, vil landskapsinngrepene her bli minimale. Vegtraseene vil kreve minimale terrenginngrep. Tilbakeføring av terreng vil skjule bortimot alle tidligere tiltak etter at vindparken opphører. Med små terrengforskjeller og dyrka mark kan tiltaket ses som reversibelt når konsesjonen opphører etter 25 år med drift.

Lokaliteten til dette vindparkområdet er god, ift. vindforhold, minimale terrenginngrep og liten sjenanse for eksisterende boliger i forhold til støy. Skyggepåvirkningen på nabobebyggelse holder seg godt under anbefalt maksimum og iskast fra vindturbinene er forventet å være svært lav.

Konklusjon:

I vedtaket fra kommunestyret ble rådmannen bedt om å utarbeide et planforslag, som ligger innenfor de rammene konsesjonen gir, kravene som Statens vegvesen stiller og der innspillene fra

naboene er vurdert. Rådmannen har utarbeidet planen i samarbeid med tiltakshaver, hvor innspill er vurdert og krav til Statens vegvesen er ivarettatt. Konsesjonen legger ikke opp til høydebegrensinger til vindturbinene, mens dette er tatt inn i bestemmelsene. Ellers holder planforslaget seg innenfor konsesjonens rammer.

Hovedparten av tilgrensende naboer er i mot tiltaket. Rådmannen vurderer det derimot dithen at avstanden til tiltaket er så stort, at støyen ikke vil bli så skjemmende, som motstandere til tiltaket frykter. Den visuelle støyen er subjektiv, noen vil være positiv til vindturbinene, mens andre vil oppleve det som et forstyrrende fremmedelement og oppleve det som negativt.

Planen har til formål å legge til rette for Friestad vindkraftverk med de uunngåelige visuelle nær- og fjernvirkningene dette har i det åpne jærlandskapet. Etter rådmannens vurdering er dette gjennomført på en best mulig måte. Rådmannen tilrår at planforslaget godkjennes slik det nå foreligger.

Vedlegg:

Bestemmelser

Sammenstilling av alle innspillene til planforslaget i høringsperioden

Plankart

Planbeskrivelse

Anleggskonsesjon

Tillatelse ny nettilknytning